

zoeklicht

onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift

juli - augustus 2025

tweemaandelijks tijdschrift jaargang 50 nr.4

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendelede | Menen | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele, Lieven Vanhoutte, Julie Dumolein

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herremans, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUREN

Rudy Dejaeghere, Sybille Van Weehaeghe

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op vrijdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
25 juli, 26 september

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

*Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht*

Inhoud

Redactioneel	3
Herinneringen over reizen	4
Schrijf mee voor een betere abortuswet	8
Activiteiten uit de regio: August Vermeylenkring Kortrijk	9
Activiteiten uit de regio: Humanistisch Verbond Kortrijk	10
Activiteitenkalender	12
"Het vlas in de Leiestreek"	14
Activiteiten uit de regio: De Geus	15
Activiteiten uit de regio: Willemsfonds	15
Bloedend Hart	18
Maurice Naert	20
Struikelstenen in Roeselare	22

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

Hoera, het is zomer. En met de zomer komt de vakantie. En als het vakantie is dan gaan we op reis. Althans de meesten onder ons. Velen kijken er naar uit en zijn al aan plannen. Een reis die je maar eens in je leven doet, zoals een treinreis naar het hoge noorden in Noorwegen, bijvoorbeeld. Thailand is ook zo'n bestemming die je niet ieder jaar doet. Anderen kiezen dan weer voor de zekerheid van rust, kalmte en een sfeer om gemoedelijk een paar weken door te brengen. Zij gaan doorgaans elk jaar naar de zelfde plek.

In deze editie van Zoeklicht doen een aantal mensen hun verhaal over hun favoriete plek of bezigheid tijdens de vakantie.

We komen ook even terug op het oorlogsverleden en laten onze gastredacteur aan het woord over een van de bekende verzetsleden; Maurice Naert. En in Roeselare gaan wij op bezoek bij het Vermeylenfonds, die ons de struikelstenen leren kennen.

En dan duiken we de nostalgie in met een stomme film begeleid door een levend orkest.

En ook de vele activiteiten in de verschillende vrijzinnige centra.

Veel leesplezier.

Marc Boone

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

-> www.debezatse.be
-> www.vcmozaiek.be
-> www.vcdegeus.be

Herinneringen over reizen

Dolce far niente.

Met 4 kinderen en mijn vrouw die niet echt een reizigerstype is, zitten verre en lange reizen er niet in. Gekoppeld aan de vaak erg hoge boekingsprijzen tijdens het hoogseizoen, zorgde dit ervoor dat we meestal tijdens de paasvakanties een vakantiehuisje boekten voor een week op een Nederlands vakantiepark. Naast een zwembad, mooie speeltuinen en een grote binnenspeeltuin (aprilse grillen kennen ze ook in Nederland), boden de vakantieparken de ideale uitvalsbasis om een aantal grote steden te bezoeken in de buurt en zo wat Nederlandse cultuur op te snuiven.

Maar kleine jongens worden groot, en onze paasvakantiereisjes zijn onder-tussen zo goed als afgeschaft en maken plaats voor wat daguitstappen en pretparkbezoeken.

Onze dochter Niene (10 jaar) vroeg al een tijdje om eens te gaan kamperen. 3 jaar geleden ontdekten we per toeval een supergezellige mini pop-up camping in Aartrijke, en verloren we ons hart aan camping Mangoeste ("we hadden zin" of "m'an goeste" om een camping te beginnen in het West-Vlaams). De camping is beperkt open, meestal van mei tot begin september. Mijn vrouw en onze zonen zijn geen kampeersfans, en het is dus telkens een minitripje van een paar dagen met papa en dochter, een beetje extra quality-time.

Op de camping hebben ze 3 honden, een 10-tal katten en een legertje kippen die allemaal loslopen en ons af en toe een bezoekje brengen om te zien of ze geen graantje kunnen meepikken van onze tafel.

's Avonds komen de kampeersd'ers samen rond het kampvuur en is het volop genieten, al zeker wanneer iemand een gitaar of ander muziekinstrument bovenhaalt en ons vergast met hun muzikale talenten.

Voor mij de ideale ontspanning en beloning na de drukke periode van de organisatie van het Lentefeest/Feest Vrijzinnige Jeugd of een drukke werkweek. We gaan meerdere keren per seizoen om de batterijen terug op te laden.

Dolce far niente!

Saidjah Pijliser

Papa van 4 en voorzitter HV Deerlijk/Anzegem

Habemus nada deus.

Waarschijnlijk weet je dat Charleville-Mézières in de Franse Ardennen (departement La Meuse) de bakermat van Arthur Rimbaud is. Enkele kilometers daarvandaan in het dorpje Etrépigny leefde, in de tijd van Louis XIV en Louis XV, een andere uitzonderlijke figuur, namelijk **Jean Meslier**. Toen 'le curé Meslier' stierf (1729) was Diderot 16 jaar oud en J.J. Rousseau 17. Niemand minder dan Voltaire maakte het bestaan van Meslier en zijn denken wereldkundig door "*Testament de J. Meslier*" te publiceren in 1762.

De jonge Jean Meslier, geboren in 1664, werd in 1675 door zijn familie naar het seminarie van Reims gestuurd om priester te worden. Hij bleef er 10 jaar en las aandachtig alle religieuze boeken uit de goed gevulde bibliotheek. Na zijn studies werd hij benoemd tot pastoor van het dorpje Etrépigny (200 inwoners) dat hij gedurende 40 jaar praktisch nooit heeft verlaten. Hij leefde er tussen boeren en arbeiders in grote armoede die te wijten was aan allerlei taken en belastingen die verdwenen in de bodemloze koffers van de koning en de kerk. 'Le curé' spendeerde het grootste deel van zijn tijd door te helpen met het hard labeur van zijn arme dorpsgenoten en gaf morele en financiële steun aan mensen in nood. 's Nachts schreef hij een van de meest visionaire traktaten uit de geschiedenis.

Zijn eerste analyse was het begrijpen van de band tussen de macht en de godsdienst.

Zijn studie voortzettend begreep hij dat godsdiensten de mensen onwetend en onderworpen houden.

Achteraf toonde hij de absurditeit van het concept van een God, zich alleen toonde in dromen van profeten, die geloofsbelijdenis en onderwerping van mensen eiste zonder dat geen enkele vraag mag worden gesteld.

Hij analyseerde ook de 'zogenamde heilige Schriften' en noteerde alle contradicties die daarin staan. Hij lag de nadruk o.a. op de straffen (oorlogen, hongersnood, plagen, rampen, enz.) opgelegd door God aan de gehele mensheid voor één zonde van de eerste mens.

Hij concludeert zijn grondige analyse: *'Hou ermee op, heren Christen, de volkeren te bedriegen met nutteloze angst en nutteloze hoop. En de grootsheid, de almacht, de goedheid, de wijsheid en de oneindige rechtvaardigheid te prezen van een God die niet is, nooit is geweest en nooit zal zijn.'*

Meslier is de eerste die een coherente atheïstische gedachte formuleert. Voor Meslier is atheïsme geen intellectueel concept maar een instrument voor de bevrijding der volkeren. Hij legde ook de basis van het materialisme, alles bestaat uit kleine deeltjes en biologische cellen en schetste een evolutietheorie 100 jaar voor Darwin.

Hij klaagde de ongelijkheid tussen mensen aan en vroeg zich af hoe een samenleving ordenen zonder koningen en onderdrukkers. Volgens hem moeten goederen en natuurlijke rijkdommen gemeenschappelijk zijn.

Hij maakte een lange lijst van vertegenwoordigers van de koning, de staat en de kerk dat hij 'onnuttige mensen' noemde. Een oplossing was voor hem een samenleving van gemeenschappen die elkander solidair helpen en zich federeren. Voor Meslier is vrijheid geen individuele zaak maar een sociale kwestie die zal uitmonden in een revolutie.

Le curé Jean Meslier stierf in 1729.

Zestig jaar later werd de Bastille bestormd. De goddelijke tirannie van kerk en adel was gebroken en "liberté, égalité, fraternité" de vrije denkrichting.

Een suggestie voor deze zomer: Een atheïstische retraite in de bossen van Etrépigny met in de rugzak de volgende boeken:

PHILIPPE DIAZ: **Jean Meslier, Curé Athée et Anarchiste pour le XXIe siècle.**

Editions L'Harmattan, 2025, 19 €

THIERRY GUILABERT: **Les aventures véridiques de Jean Meslier (1664-1729)**

Editions libertaires, 2021, 12€

Non Dieu n'est pas. Étude sur le curé Meslier

Editions Libertaires, 2021, 14€

Ivan Herman. 10/05/2025

Vroeger, in onze gezonde periode trokken wij iedere zomer naar de Alpen. Met de kinderen in de tent. Later met twee in de caravan. Dag volle wandeltochten van 6 uur en meer met hoogteverschillen die dan werden genoteerd in een dagboek van de reis en van foto's voorzien in een plakboek. Soms lieten wij de caravan of de tent achter en maakten een trip van enkele dagen en sliepen in berghutten onderweg. Wel altijd afwisseling. Na een wandeltrip een leesdag. Vooraf uitgekozen lectuur. Detectiveromans of nieuw werk van geprefereerde auteurs; Mankel, Irving, Dick Francis, Hilsenrath...

Nu reis ik niet meer fysiek, wel in mijn hoofd. "Travelling without moving". Het lezen is er nog altijd en het liefst doe ik dat in het mooiste plekje van Kortrijk. In de Pieter De Conincklaan recht tegenover de ingang van het woonzorgcentrum de Korenbloem ligt een piepklein parkje met wat bomen, gras, een gedeeltelijk ommuurd vijvertje waar een verloren eend en een waterhoen huizen. Een paar aangelegde perkjes met rozen geven het parkje een air van verzorgdheid. Er staan een drietal bankjes en het is een oord van rust. Zeker in de zomer is het aangenaam vertoeven op een bank in de schaduw van de bomen, en niet alléén omdat jeugdige vrouwen er zich wel eens in hun ondergoed laten bruinen terwijl ze een magazine of een boek lezen. Het parkje is mooi omdat het een contrast vormt met het lelijkste gebouw van Kortrijk dat er vlak naast gelegen is. De oude VeTex fabriek is zo

lelijk dat ze de aandacht trekt en op haar afschuwelijke manier weer mooi wordt. Veel lelijke graffiti, die dan weer afsteekt tegen de onnoemelijk mooi geschilderde geschubde vis in zwart-wit van zo'n 10 meter lang die als een icoon het gebouw siert.

Bij mijn weten heeft het mooiste parkje van Kortrijk geen naam en voor mijn part mag het zo blijven. Trek er na het lezen van dit stukje niet allemaal naartoe want het is er rustig en zelden zijn alle drie de banken tegelijkertijd bezet. Als je er deze zomer binnenwandelt heb je kans dat je mij ziet zitten met een boek in de hand, lezend, of mijmerend opkijkend naar de witte wolk aan de blauwe hemel.

Marc Boone

Het werd zomer...

*Ik was zestien, en jij was achttwintig
En van de liefde wist ik nog niet veel
Maar ik begreep wat jij me wilde zeggen
Ik was geen kind meer
En het werd zomer (zomer)*

Rob Denijs (1977)

Ja, de zomer, bij de meeste mensen gelinkt aan vakantie, BBQ, zonnecrème (niet toen ik klein was, eerst verbranden en dan maar Nivea) ... enfin, vakantie(lief), alles waar de arbeidersklasse voor gestreden heeft.

Toeristische sector is een enorm grote bron van inkomsten. In Egypte is er geen industrie... vreemde valuta komt uit de bezoeker zijn bankkaart. Met alle gevolgen vandien als deze bron van inkomsten stilvalt. Herinner je nog Covid-19?

Natuurlijk is reizen voor iedereen verschillend. Ofwel zijn zonderlingen, die met minimum aan bagage de bus, vliegtuig of trein opspringen overal ter wereld, proberen contact te zoeken met de straat, en zelf alles organiseren (ik dus en enkele anderen). Er zijn natuurlijk ook reizigers, die het liever doen, in vreemde culturen reizen, maar het reisbureau organiseert het geheel, met gids. Dan heb je ook de Tui-volledig-pakket reiziger... van huis naar hotel en terug naar huis. Waarom niet! Reizen moet leuk zijn. Wil je soms stress op reis (doe zoals ik) of wil je rust?

De aandachtige lezer heeft ondertussen al begrepen dat in een doe het zelf

ben, zeker niet in de brico, maar in het rondreizen. Mijn zus, wil/kan niet op reis (zelfs niet naar zee), geniet van mijn kleine reisverslagen en zij gaat op reis, aan de hand van mijn berichten op de pc, google-maps. Soms leuke kleine opmerkingen van haar. Ah ja, zusje, ik ga morgen met de nachttrein naar Mangalore – Karnataka – Zuid India. Dan krijg je het bericht uit Wevelgem, mooie tempel daar en dit en dat. Ja, dit is haar manier van meereizen.

Reizen kan je vanuit uw luie zetel, tv, pc, boek. Maar geef me maar het echte werk, sleur, stress, waar slaap ik vannacht, de geuren (in de keuken of de stank van het schijthuis of de armoede).

Maar reizen kan je overal. Eind maart, na twee maand India, moest ik de trein nemen in Lille naar Kortrijk. Tussen Euro Lille en Lille Flandre... daklozen. Waar is de cultuurschok, ja, in Rijsel/Brussel.

Terwijl hier de zon verdwijnt achter de horizon, komt ze op aan de andere kant van de wereld. Zo heeft Reiscafé Antipode het licht gezien, 25 jaar geleden. In het najaar vieren we dit! Dus hou Zoeklicht in de gaten, vooral de meest gelezen centrale bladzijden, de agenda.

Geniet van uw welverdiende vakantie. Met Reiscafé Antipode proberen we te zorgen voor, in de donkere maanden, de eerste vrijdag van de maand, u een andere kijk op onze wereld te geven. Al 25 jaar, in het huis van vertrouwen Mozaïek.

Zin om te vertellen over uw reis? Neem contact op met ons...

Frank Mulleman

Waar hel en hemel elkaar raken

Wij houden van stappen langs rustige wegen in een eenzame omgeving met veel natuur. Het doel van onze wandelingen is de verwondering over het landschap en de manifestatie van het leven zelf. Wandelen wordt dan zowel bewegen als bewogen worden.

Een tocht, die ons altijd weer voor ogen komt, is de wandeling langs de GR-93 in de Leza-vallei (Rioja – Spanje). Onze plaatselijke gastvrouw was enthousiast over onze manier om de streek te ontdekken en had het voorstel gedaan om van San Román de Cameros naar Torre en Cameros langs de GR te stappen. Met een knipoog vertelde ze dat we onderweg kennis zouden maken met wat Spaanse culturele geschiedenis. Ze gaf ons een beduimelde plaatselijke kaart met eerder vage aanduidingen waar de GR liep. De kaart, de zon, een analoog uurwerk en de landschapselementen waren ons kompas. Inderdaad, onze tocht dateert van voor de tijd dat allerhande nodeloze, kostelijke, milieuonvriendelijke, verslavende en irritante elektronische hebbedingetjes het pad voor jou gaan bepalen. We vertrokken in de vroege voormiddag na een weldoend ontbijt. De aanstormende hitte van de dag verdreef al snel de frisheid van de morgendauw. Na een tijdje wandelen, kwamen we midden in het bos een bord tegen waarop een gedicht afgedrukt stond. “Caminante, son tus huellas el camino y nada más; Wandelaar, je sporen zijn de weg, en zij alleen”. Het is een bekend gedicht van de Spaanse dichter Antonio Machado. Machado was ervan overtuigd was dat vooruitgang onmogelijk zou zijn zonder ethiek en esthetiek. Hij hoopte dat zijn poëzie zou bijdragen aan de cultuur van het volk. Helaas, diende hij uit Spanje voor de rechtse dictatuur weg te vluchten. Enkele dagen later overleed hij in 1939. Vandaag de dag zou zijn poëzie door rechtse moraalridders het stempel “woke” krijgen en uit bibliotheken verbannen worden.

De klim naar een heuvelrug bovenaan was hels. De hitte van de zon was moordend. Het pad was de laatste tijd niet goed meer onderhouden zodat onze armen en benen met doornen en stekels gegeseld werden. De cocktail van zweet, zonnecrème en geronnen bloeddruuppels uit onze schrammen lokten zwermen insecten aan. Moedeloos probeerden we die vliegeniers op afstand te houden. Het beterde niet als we als onoplettend en vermoeid toch in één van die talrijke, stinkende, vers uit het aars van de koe gerolde, koeienvlaaien stapten. Bovenaan de heuvelrug verlieten we de beslotenheid van het pad. Daar kregen we een hemelse aanblik over het groene golvende landschap te zien. Een roofvogel sneed langzaam en spiedend door de helblauwe lucht. Als ons leed verdween bij toverslag, de belevenis van het landschap bewoog ons intens. Hoe kan het toch dat de metafysica zo uit het stilstaande landschap opstijgt? Waar komt die drang om het landschap te bekijken vandaan? En wie raakt niet begeesterd door de magie van de horizon, die grillige lijn waar het zichtbare uit het landschap verdwijnt? Die beroering van die hemelse aanblik stond in contrast met de helse ervaring van zopas. Het was net alsof we over een lijn, een grens tussen hel en hemel hadden gestapt. Achterom lag het helse bos waar we door hadden gestapt. Maar was al dat groen van dat hemelse landschap voor ons niet soortgelijk aan dat van het bos achter ons? Fungeert de hemelse ervaring van het landschap dan niet als een soort deken dat een hels bestaan toedekt? Wie slechts het negatieve in zijn omgeving ziet, is dan blijkbaar blind voor het landschap geworden.

Bernard Decock

Schrijf mee voor een **betere** abortuswet!

Jij kan
hen helpen.
Maak nu
het verschil.

#Abortus

Elk jaar reizen 400 vrouwen naar Nederland voor een abortus die in België niet meer mag. DeMens.nu roept op tot actie voor betere wetgeving. Schrijf een brief, deel je verhaal en steun het recht op zorg.

Abortus: recht, realiteit en strijd

Elk jaar worden in België naar schatting 20.000 zwangerschappen afgebroken. Voor 400 vrouwen loopt dit echter anders: zij moeten uitwijken naar Nederland omdat ze in eigen land na 12 weken geen toegang meer krijgen tot abortuszorg. De Belgische wetgeving, met verplichte wachttijden en een strikte grens op 12 weken, dwingt vrouwen in kwetsbare situaties tot onnodige stress en onveilige keuzes.

Abortus is geen lichtzinnige beslissing, maar een persoonlijke, vaak complexe afweging. De redenen zijn divers, net als

de vrouwen zelf. Er bestaat geen juiste of foute keuze — enkel diegene die voor haar, op dat moment, het beste voelt.

Hoewel het recht op abortus in België al 35 jaar bestaat, blijft de wetgeving achter. De huidige regels zorgen ervoor dat sommigen hun recht verliezen nog voor ze weten dat ze het hadden. Echte reproductieve rechten vragen meer: respect voor keuzevrijheid, tijdige toegang tot zorg en een wetgeving die vrouwen niet in de steek laat.

DeMens.nu roept op tot actie voor betere wetgeving.

Zo kan jij helpen:

1. **Schrijf een brief** naar parlementsleden uit jouw provincie en spreek hen aan over de beperkingen in de abortuswet. Gebruik een voorbeeldbrief of deel je

eigen getuigenis. Houd het respectvol en schrijf bij voorkeur met de hand.

2. **Bezorg je brief** bij het huisvandeMens of stuur een scan naar mijnlichaam@demens.nu. Vermeld de naam van het parlementslicd op de achterkant als je wil dat enkel zij het lezen.

3. **Verspreid de boodschap** en mobiliseer anderen. Vertel over de campagne en gebruik het materiaal in de activistenzone. Organisaties kunnen zich ook aansluiten.

4. **Steun 'De Compagnons'**, dit zijn vrijwilligers die vrouwen en transpersonen uit België naar Nederland begeleiden voor een abortus indien ze er zelf niet geraken.

Wil je meer weten of steun bieden? Lees verder op www.mijnlichaam.be

De briefschrijfcampagne loopt nog tot eind 2025.

VC Mozaïek
Secretariaat: Marie-Jeanne Kerckhove
mkerckhove@telenet.be

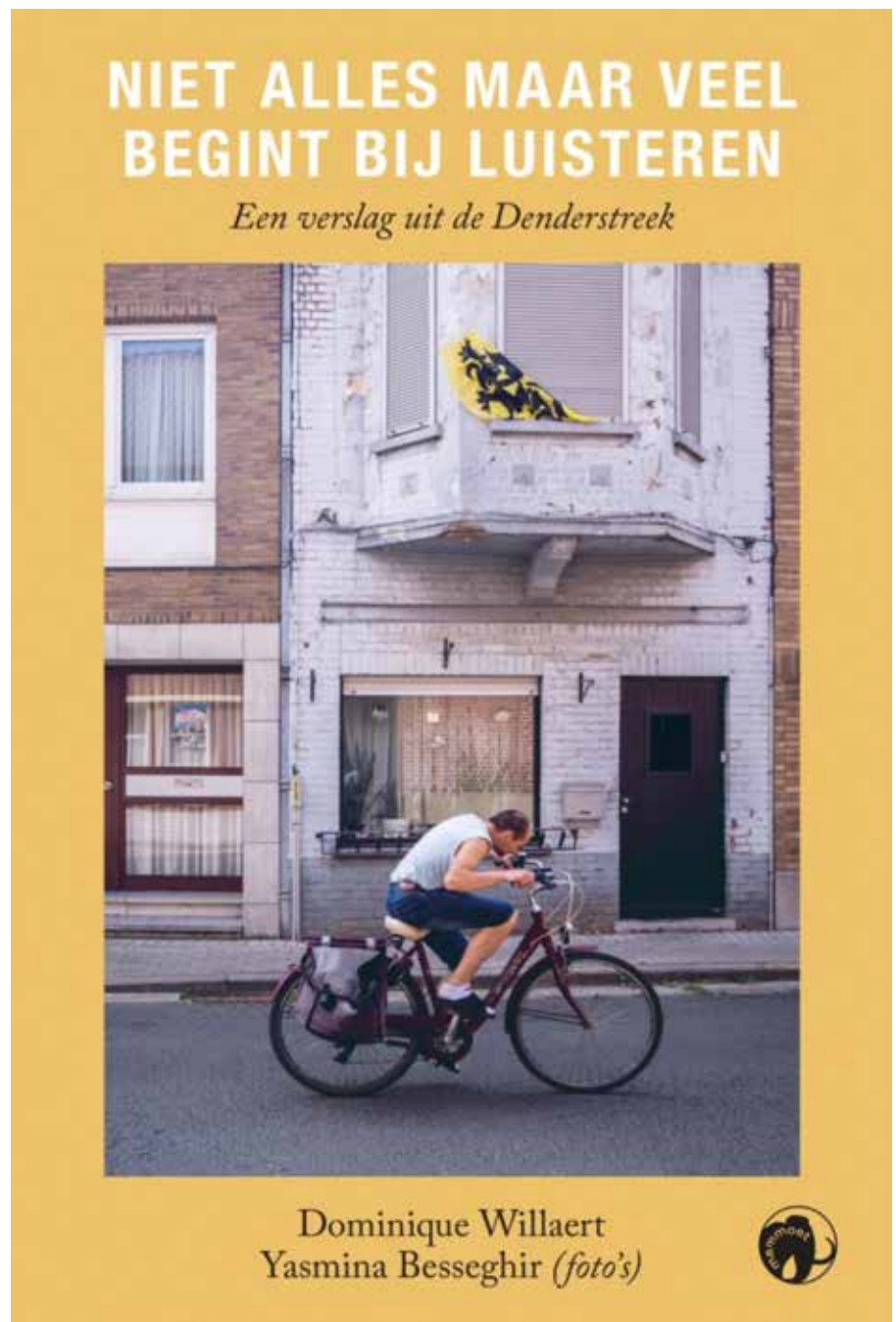
Dominique Willaert op verkenning in de Denderstreek

WAAR VLAAMS BELANG ZIJN HOOGSTE SCORES HAALT

Dominique Willaert, auteur, theater- en documentairemaker, wandelde vier maanden rond in de Denderstreek - zeg maar Ninove, Aalst, Denderleeuw, Liedekerke, Geraardsbergen en Zottegem. Hij sprak er met iedereen die zijn pad kruiste: van kiezers van Vlaams Belang tot nieuwkomers uit Afrika. In die streek haalt extreemrechts al jaren electorale monsterscores. Hij wilde weten hoe dat komt. Wat hem vooral trof, was de woede. *"De mensen rouwen. Ze zijn verdrietig en kwaad. (...) Het gevoel dat niemand naar hen luistert, niemand met hen spreekt, zit heel diep."*

Willaert polste naar de reële problemen van de bewoners. Het leverde hem talloze verhalen op: over de teloorgang van de fabrieken, de aftakeling van de sociale huisvesting, de komst van veel mensen met Afrikaanse roots en andere gewoonten, het sociaal leven (cafés, sportclubs, toneelverenigingen) dat mee verdween met de sluiting van de fabrieken, heimwee naar de tijd dat de volkshuizen "draaiden als een tierelier", enzovoort en ... de opkomst van Vlaams Belang dat op het ongehoorden vegeteert.

Willaert verwerkte de ervaringen van zijn tocht door Zuid-Oost-Vlaanderen in een boek: **"Niet alles maar veel begint bij luisteren. Een verslag uit de Denderstreek"** (uitgeverij Mammoet, Berchem 2024, 279 p.). Hij komt, op uitnodiging van de Vermeylenkring, met het levendige verslag van zijn bevindingen nu ook naar Kortrijk, op dinsdag 14 oktober 2025 om 19 uur in VC Mozaïek. Toegang: leden AVK € 5, niet-leden € 10.

Humanistisch Verbond Kortrijk

Na de vakantie 2025

Hv Kortrijk wenst jullie allen een mooie vakantie- en verlofperiode toe. Voor elkeen kan dit een deugddoende periode worden.

Met het Humanistisch Verbond Kortrijk hebben we niet stil gezeten. We hebben weer van gedachten gewisseld en ons programma voor het najaar in elkaar gestoken. Het is weer een mix geworden van socio-culturele en vormende, inhoudelijke activiteiten geworden.

We starten half september (weekend 18-21/09/2025) met onze medewerking aan het Plantjesweekend ten voordele van Kom op tegen Kanker. Een

traditie van meer dan 30 jaar waar we onze steun betuigen aan Kom op om de oorzaken en gevolgen van deze ziekte te kunnen wegwerken.

We hebben ook enkele maandelijkse activiteiten. Vooreerst is de licht filosofische babbel "Samenspraak" op de eerste donderdag van de maand. Hier converseren wij over thema's die onze maatschappij aanbelangen. Een soms diepgaand overleg over problemen die ons bezig houden, die in zich onze maatschappij voordoen. Een constructief overleg waarbij we elkaars mening aanhoren maar elkaar niet van "de" waarheid willen overtuigen.

Met Mensen&Wetenschap nodigen we eminente sprekers uit die in hun domein een expertise hebben. Zij komen deze kennis met ons delen. Zo houden ze ons op de hoogte van evolutie in de wetenschap en van nieuwe inzichten hierrond. Dit gaat door op elke tweede dinsdagavond.

Ma'Blues zorgt elke tweede zondag

voor een ontmoetingsmoment tussen mensen. In een open sfeer kunnen mensen elkaar ontmoeten en van gedachten wisselen, elkaar leren kennen, vanaf 18.00u. Dit gaat eventueel samen met een hapje en drankje. Vanaf 19.30u wordt dit alles afgesloten met een Blues-optreden waarbij het verhaal van de blues als maatschappelijk gegeven in de kijker staat.

Wij hebben Ludo Abicht uitgenodigd om te komen spreken over "het onoplosbare conflict in het Midden-Oosten". Dit is iets dat ons dagelijks bezig houdt. Ludo Abicht kent de situatie daar door en door. Hij brengt ons de laatste evoluties in de materie.

In november brengt Guy Verlinde ons een muzikaal vertelmoment 'Oorlogsstemmen'. Hierin geeft hij een overzicht over de gevolgen van W.O.I., aan de hand van anekdotes, gedichten en oorlogsliederen. Daarnaast legt hij de link naar vandaag en bespreekt hij de uitdagingen en de bedreigingen waar we als samenleving mee kampen (Oekraïne, vluchtelingencrisis, Iran, propaganda & fake news, ...). Daarnaast maakt het publiek kennis met belangrijke historische tegenstemmen zoals Siegfried Sassoon, Martin Luther King & Nelson Mandela. En tonen zijn protestliederen en die van o.a. Bob Dylan de kracht van muziek en poëzie als verzetsmiddel tegen gewapende conflicten.

Wenst u verdere info over deze activiteiten van HV Kortrijk, mail ons even op hv.kortrijk@proximus.be. Als u lid wilt worden van HV Kortrijk en zo onze werking wilt steunen dan kan dit door 15,00 € over te maken aan Humanistisch Verbond, IBAN nr: BE72 0011 7775 6216 van de ledenrekening; BIC: GEBABEBB, Pottenbrug 4, 2000 Antwerpen. Zo krijgt u ook ons regionaal tijdschrift "Zoeklicht" elke 2 maanden in de bus. Daar in vindt u alle info rond de vrijzinnige omgeving uit onze regio.

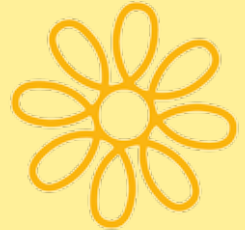
Prettige vakantie en tot binnenkort!!!

Vrijzinnig Centrum Mozaïek Kortrijk
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

Team Kortrijk zoekt extra helpende handen voor het Plantjesweekend

19-20-21 september 2025

Ook dit jaar zal Kom op tegen Kanker weer de bloemetjes buiten zetten op 19, 20 en 21 september.

Om van deze editie opnieuw een succes te maken worden er nog heel wat helpende handen gezocht. Want zonder vrijwilligers geen plantjes!

Wil jij net als alle andere vrijwilligers van het Team Kortrijk ook het verschil maken voor mensen met kanker en mee azalea's verkopen op 19, 20 en 21 september?

Je kiest zelf of je mee azalea's verkoopt, een handje meehelpt in de keuken, of eerder een logistieke taak opneemt en kunt daarbij rekenen op ondersteuning van ervaren Kom-Oppers.

Je hoeft je alleen maar aan te melden via een mailtje naar kotk@vcmozaiek.be. Meld je nu vrijblijvend aan als vrijwilliger voor deze 31ste editie! Team Kortrijk neemt weldra contact met je op.

Doen! Ambiance en veel voldoening verzekerd, en jij als vrijwilliger wordt in de watten gelegd!

De opbrengst investeert Kom op tegen Kanker in kankerpreventie, onderzoek naar doeltreffendere behandelingen en betere zorg en ondersteuning voor al wie getroffen wordt door kanker.

Noteer ook woensdagavond 20 augustus in je agenda. Dan komen alle vrijwilligers van Team Kortrijk samen om het plantjesweekend voor te bereiden. Nieuwkomers krijgen er alle info over onze werkwijze en samen timmeren wij aan een stevig draaiboek voor een succesvol weekend.

Afspraak om 19u00 in het Mozaïekcafé (Overleiestraat 15a, Kortrijk)

Activiteitenkalender

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

AUGUSTUS			
VC MOZAÏEK	WOENSDAG 20/08/2025 OM 19.00 U	Info- en planningsavond Plantjesactie Kom op tegen Kanker	MOZAÏEK
SEPTEMBER			
DE GEUS	ZATERDAG 06/09/2025 OM 14.00U	Fietstocht: verdere verkenning van Harelbeke	DE GEUS
WILLEMSFONDS WAREGEM	ZATERDAG 06/09/2025 OM 14.00U	Wandeling 'De Verzetssrijders' in Waregem	POINCARÉ
VC MOZAÏEK	WE 19-21/09/2025	Plantjesweekend ten voordele van Kom op tegen Kanker	STAD KORTRIJK
HVDM KORTRIJK	MAANDAG 22/09/2025 OM 13.30U	Haakcafé – Troostkussens	MOZAÏEK
VC MOZAÏEK	ZONDAG 28/09/2025 OM 19.00 U	Jazz op zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
OKTOBER			
ANTIPODE	VRJDAG 03/10/2025 OM 20.00 U	Reiscafé Antipode: <i>Bruno Cappelle over Nepal</i>	MOZAÏEK
DE GEUS	VRJDAG 10/10/2025	Spelletjesavond	DE GEUS
MA'BLUES, HV KORTRIJK, VC MOZAÏEK	ZONDAG 12/10/2025 OM 18.00 U	Ma'Blues Café	MOZAÏEK
HVDM KORTRIJK	MAANDAG 13/10/2025 OM 13.30U	Haakcafé – Troostkussens	MOZAÏEK
AVK KORTRIJK	DINSDAG 14/10/2025	Op verkenning in de Denderstreek door Dominique Willaert	MOZAÏEK
POLYFINARIO	ZATERDAG 18/10/2025 OM 18.00 U	21e Polyquiz	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, VC MOZAÏEK	DINSDAG 21/10/2025 OM 19.30U	Mensen & Wetenschap: Christel Geerts over 'Het alledaags geheugen'.	VC MOZAÏEK
HV KORTRIJK	WOENSDAG 22/10/2025 OM 19.30 U	Lezing door Ludo Abicht: 'het onoplosbare conflict in het Midden-Oosten	MOZAÏEK
DE GEUS	VRJDAG 24/10/2025	Spelletjesavond	DE GEUS
VC MOZAÏEK	ZONDAG 26/10/2025 OM 19.00 U	Jazz op zondag met Superior Dance Band: Franse avond met kaasbuffet	MOZAÏEK
NOVEMBER			
HV KORTRIJK	WOENSDAG 05/11/2025 OM 19.30 U	"Oorlogsstemmen" met Guy Verlinde (oorlogsliederen doorspekt met anekdotes en gedichten)	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRJDAG 07/11/2025 OM 20.00 U	Reiscafé Antipode	MOZAÏEK
MA'BLUES, HV KORTRIJK, VC MOZAÏEK	ZONDAG 09/11/2025 OM 18.00 U	Ma'Blues Café	MOZAÏEK
DE GEUS	VRJDAG 14/11/2025	Spelletjesavond	DE GEUS
DE GEUS	ZATERDAG 15/11/2025 OM 19.00U	Geuskeskwis	DE GEUS
HV KORTRIJK, VC MOZAÏEK	DINSDAG 18/11/2025 OM 19.30U	Mensen & Wetenschap	MOZAÏEK
DE GEUS	VRJDAG 28/11/2025	Spelletjesavond	DE GEUS
VC MOZAÏEK	ZONDAG 30/11/2025 OM 19.00 U	Jazz op zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK

[illegible]

“Het vlas in de Leiestreek”

Je kent het nog wel, uitherinnering of uit overlevering: De stomme film, waar de hoofdpersonages door het beeld lopen dat af en toe voorzien wordt van een tekst die in archaische taal is opgesteld en de kijker moet duidelijk maken wat er op het scherm gebeurt. In zijn meest rijke context werd deze film vroeger in de bioscoopzaal begeleid door een levend live orkest.

Deze tijd werd teruggehaald door het August Vermeylenfonds in het vrijzinnig centrum Mozaïek met de vertoning van de film “Het vlas in de leiestreek”. Die film dateert uit het jaar 1930.

Stad Kortrijk wilde toen uitpakken met zijn economische troef: het vlas. De stad bestelde een film over de teelt en verwerking van het vlas in de Leiestreek. Toch wel een uniek document! De his-

torische filmbeelden tonen de vlasbedrijvigheid zoals die was in de laatste jaren van haar ambachtelijke periode en het begin van haar industrialisering. De kijkers zijn getuige van alle takken van de bedrijvigheid. Het inzaaien van het vlas, de wijze om het vlas te ‘trekken’, het traditionele vlasroten in bakken in de Leie, het drogen in kapelletjes op de Leieoevers, het brakelen, zwingelen enzovoort. Ook het spinnen, bleken, verven en verwerken van de vlasvezels komen in beeld. Dankzij de vrienden van het Nationaal Vlasmuseum van Kortrijk, nu Texture, is het document bewaard. Het is en blijft een promotiefilm voor de stad, de Leieregio en het vlas als product. De film gaat dan ook voorbij aan de menselijke relaties die dit harde laboer moet hebben voorgebracht, de sociale discussie en conflicten die de voortdurende modernisering van de arbeid in zich droeg.

De vertoning werd live begeleid door Muziekgroep Zacht Geweld onder leiding van Patrick Viaene. Muziekgroep Zacht Geweld, ooit actief in de Free Jazz, maakte sinds zijn ontstaan in de jaren 1980 ook naam met de begeleiding van vertoningen van stille films.

Leopold III plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be

Schilderijen van paul pattyn in vc de geus, harelbeke

Verslag van een geanimeerde tentoonstelling

Enkele dagen geleden had ik het nog over een gebrek aan belangstelling (vanwege de stad Harelbeke) voor kunsttentoonstellingen. Gelukkig is er nog de vzw Kunstenhuis waar momenteel de tentoonstelling 'People are People' loopt. Naast Het Kunstenhuis is er ook nog de Kunstkring van VC De Geus. Zij organiseren maandelijks een tentoonstelling die alleen op zondag van 10 tot 14 u. toegankelijk is. Op zondagvoormiddag 4 mei 2025 opende daar een tentoonstelling met schilderijen van Paul Pattyn. Paul Pattyn (°1947) is in Harelbeke geen onbekende. Hij was jarenlang leraar grafiek aan de plaatselijke Academie voor Beeldende Vorming en leidde heel wat leerlingen op. Tijdens de opening was er dan ook veel volk. De grafiek (o.a. het klassiek leren tekenen met potlood en houtskool) heeft er bij Pattyn toe geleid dat hij alleen nog schildert in zwart, wit en grijs tinten. Als een klassiek fotograaf die nog dweept met analoge fotografie in zwart-wit, schildert Pattyn portretten van vrienden, familieleden, bekenden, interieurs, stilleven, cafésituaties ... Onafgezien van het onderwerp ademen zijn schilderijen een sfeer uit: hij vangt namelijk meer dan zomaar het uiterlijk van een mens of het interieur van een café. Zijn schilderijen leggen namelijk een innerlijke wereld van onderwerpen bloot en nopen tot stilte, contemplatie en meditatie. In zijn schilderijen zet Pattyn met een subtiel spel van licht, schaduw en textuur de tijd stil. Prachtig werk.

Activiteiten uit de regio // Willemsfonds

Willemsfonds Waregem Plus
p/a Albert Servaeslaan 85
8790 Waregem

Beste vrienden,

De eerste helft van 2025 nadert zijn einde en na enkele geslaagde activiteiten, zoals het bezoek aan het Schoenenmuseum en het bezoek aan Lille (Fr) is het tijd om de eerste helft te eindigen met een serieuzer thema. Namelijk 'hoe bereid ik mijn eigen uitvaart voor?' op woensdag 18 juni 2025. Op het eerste zicht misschien niet zo een alledaags thema, maar we weten allemaal dat het er ooit eens van komt. En hoe kan je jouw familieleden het best helpen op het moment dat zij zelf onder een hevige emotionele druk staan? Wel door zelf een leidraad opgeschreven te hebben van hoe jijzelf ziet hoe jouw uitvaart met lopen. Zeker de moeite waard om eens te komen luisteren.

Ook wil ik jullie alvast uit nodigen op onze eerste activiteit van de 2de helft. Noteer alvast zaterdag 6 september in jullie agenda (zie verder).

We verwachten jullie in grote getale!

Tot dan.

Met vriendelijke groet
Danny Neirinckx – Voorzitter WFW+

Wie zijn we?

Hou je van vrijheid? Ben je nieuwsgierig, onbevangen en kritisch? Wil je samen met anderen cultuur in de ruimste zin van het woord ervaren? Dan is het Willemsfonds iets voor jou!

We zijn een sociaal-culturele vrijwilligersorganisatie, genoemd naar Jan Frans Willems met een missie en vooral: met een hart voor de Nederlandse taal. Het Willemsfonds is een ontmoetingsplaats waar je geniet van cultuur

Lid worden?

Stort jouw lidmaatschapsbijdrage (€ 15 per jaar als individueel lid, € 3 extra per bijkomend gezinslid) op rekeningnummer BE39-0010-2817-2819 van Willemsfonds vzw, met als mededeling 'lid WaregemPlus- voornaam achternaam'.

Oproep aan de leden & bezoekers

Indien jullie geen e-mail ontvangen hebben:

Gelieve jullie e-mailadres door te mailen naar waregemplus@willemsfonds.be. Tijdens de verschillende activiteiten kunnen er sfeerfoto's worden genomen die kunnen gebruikt worden als teaser op sociale media. Indien je liever niet op deze foto's voorkomt, gelieve dit op voorhand te melden.

1ste wandeling ter ere van onze Waregemse verzetsstrijders, waarbij familieleden live het juiste verhaal brengen

ZATERDAG 6 SEPTEMBER 2025

In samenwerking met GHG Waregemse Verhalen organiseren wij een allereerste wandeling rond onze plaatselijke verzetshelden.

80 jaar na het beëindigen van WOII zien we jammer genoeg dat het extremisme weer opkomt en dat collaborateurs meer verheerlijkt worden, dan zij die voor onze vrijheid hebben gestreden.

We zijn nog volop bezig de wandeling aan het voorbereiden, maar hebben momenteel al de medewerking van VC Poincaré, DeMens.Nu, Dienst Toerisme Waregem en de families Duthoy, Lebbe, Menen, Van Steenbrugge, Windels, e.a.

Praktisch:

Zaterdag 6 september 2025 vanaf 13.30u of 14.00u

VC Poincaré – Stormestraat 131/18, 8790 Waregem

Vermoedelijke Inkom: €5,00 (inclusief 1 consumptie)

Bestuur

Wil je ons ook komen versterken en/of heb je ideeën om uit te werken als activiteit of andere. Neem dan gerust met ons contact op. Dat kan door een mailtje te zenden naar waregemplus@willemsfonds.be of gewoon door tijdens een activiteit met één van ons contact op te nemen. We zijn altijd één en al oor.

Adela, Anny, Carlos, Danny, Guy en Nora

E: waregemplus@willemsfonds.be W: <https://www.willemsfonds.be/afdelingen/waregem-plus/events>

Enkele sfeerbeelden van afgelopen activiteiten

Bloedend

hart

Hartzeer. Het vreet aan je lijf en leden. Een voortdurend waas voor de ogen. Het werpt je terug en noopt je tot isolatie. Jij alleen met jezelf. Het ordenen van gedachten lukt nauwelijks, alles is chaos. Je staat voor het zebrapad en vergeet over te steken. Sleutels leg je in de ijskast. Of je gaat naar je bureau omdat je een foto zoekt, maar onderweg sta je bewegingsloos voor de badkamerspiegel.

Bloeddruk 18 over 11, mijn huisdokter kijkt bezorgd. Ik maak een afspraak met een specialist. Deze dokter checkt werkelijk alles. Het begint met sportoefeningen op de fiets, het lopen op een lijn, het beantwoorden van honderden vragen die ze met zachte stem één voor één opsomt. En ik eindig onder een scanner in het ziekenhuis voor verder onderzoek. Een hartspecialiste uit de duizend, die ik sedertdien 'madame Coeur' noem.

Ze is zo nauwgezet in het afvinken van alles wat moet gecontroleerd worden, dat ik spontaan zelf mogelijke verbanden begin op te sommen. Ik vertel haar dat ik misschien wel weet waar het vandaan komt, wat volgens mij de oorzaak van het gevoel van uitputting kan zijn.

In return vertelt ze mij een stuk van haar levensgeschiedenis. Het eindigt in een mooi liefdesverhaal met een nieuwe partner, nu al vijf jaar. Ze wonen niet samen. 'Zie je elkaar dan vaak', vraag ik? 'Ja, hij komt iedere avond hier slapen.' 'Vanuit West-Vlaanderen is dat toch een hele tocht', opper ik. 'Het is zo gezellig', zegt ze. 'We liggen lepeltje-lepeltje. Maar weet je wat eigenaardig is? We vallen in elkaars armen in slaap, mijn rug in zijn schoot. Maar 's morgens word ik steevast wakker, helemaal op het uiteinde van het bed en lig ik roerloos in een klein bolletje.' Ik kijk vragend. 'Mijn ex-echtgenoot

was een geweldpleger' zegt ze. 'Ik kreeg slaag en hij tierde voor de hele straat. Op een bepaald moment ben ik weggegaan, zonder iets te zeggen. Om nooit meer terug te keren. Zijn agressiviteit kroop in mij en werd een deel van mijn lijf. Ik zoek, blijkbaar heel onbewust, bescherming, zelfs in de nacht, nu nog, na al die jaren, door op het randje van het bed te kruipen, ver weg van een mogelijke dreiging.'

Het doet me herinneren aan mijn ex-schoonvader. Hij verbleef als kleine jongen lang in internaten. Hij kreeg stokslagen als hij in bed niet met zijn handen boven de dekens lag. De kuisheidsmoraal werd door strenge opvoeders en priesters met harde hand afgedwongen. Zijn vrouw vindt hem nog steeds, na vijfenzeventig jaar, iedere ochtend op dezelfde manier terug als ze wakker wordt: hij ligt te slapen op zijn rug, met gekruiste armen op zijn borst, de gestrekte vingers langs zijn hals. Ik zie dat beeld voor mij.

Het lijf weet wat te doen om dreigend gevaar te snel af te zijn. Het leert omgaan met trauma, door het de plek te geven die het nodig heeft, of door het stilaan te laten oplossen.

De paniekerige wandeling aan het begin van dit 'hart', is ondertussen geëvolueerd. Het leven sloeg op hol. Toen. Madame Coeur bevestigt mij dat de rust zich opnieuw geïnstalleerd heeft. Mijn hart tikt wonderwel goed, ze kan geen enkele fysieke afwijking vinden.

Ik neem mijn stapschoenen richting Bourgoyen. Het groen ontluikt opnieuw in al zijn pracht. Nu loop ik fier voorbij alle natte banken en stap met stevige tred de volledige lus rond, langs de randen van de vijvers. Het water blinkt in het zonlicht. Kijk, daar, een regenboog.

Foto: Sofie Muller schildert haar 'Bloedend hart' (2015) met eigen bloed en rook (as). 'We zijn bloed en rook' en de medische buisjes pompen opnieuw leven in het hart. De zuivere condition humaine met zijn manipulatie die levens redt en de hedendaagse vervreemding die ons uit elkaar drijft.

Maurice

Naert.

Tijdens een aangename babbel met Nicole Naert noteer ik een reeks hoofdlijnen van haar uniek verhaal dat ze bracht op 5 september 2024 over haar vader in het “Verzetcafé” te Kortrijk. Nicole Naert vertelt : Mijn vader was de zoon van twee progressieve, socialistische arbeiders. Tijdens het weekend was mijn grootvader kapper en barbier in een klein voorkamertje en mijn pa hielp bij het knippen. Daar ving hij discussies op over de opkomst van Hitler en de gevaarlijke fascistten. De Spaanse Burgeroorlog boeide hem enorm en op 17-18 jarige leeftijd las hij het Communistisch Manifest en boeken van Marx en Lenin. Hij werd communist. Hij studeerde aan het Atheneum te Kortrijk en daar waren er dagelijkse discussies tussen voor- en tegenstanders van Hitler. De uiterst rechtse prefect sympathiseerde openlijk met de Nazi's. Mijn

vader verdedigde als communist de inval van de USSR in Finland om het de Nazi's moeilijker te maken de USSR en meer bepaald Leningrad later te bezetten. Als straf liet de prefect hem in een cirkel plaatsnemen op de speelplaats, waar de rechtse studenten hem openlijk beschimpten en uitjouwden. Toen de oorlog uitbrak introduceerde Walter Debrock hem in het verzet namelijk in het communistisch geïnspireerde Onafhankelijkheidsfront. Hij studeerde af in juni 1940 en ging werken bij de “boerencoöperatie”, een landbouworganisatie opgericht door de Duitse bezetter om controle te krijgen over de landbouw. In het verzet bracht hij anti-nazi slogans aan op de muren en hakenkruisen op de huizen van de collaborateurs, stak koolzaadvelden aan bij de boeren. De Nazi's gebruikten de koolzaadolie voor hun tanks. Als actief lid van de sluikpers schreef hij

artikels voor krantjes “De Fakkel”, “De Boer”, “De Vrije Jeugd”, onder de leiding van Walter Debrock. Aan jongeren voor het verzet gaf hij argumenten om zeker niet te gaan vechten aan het Oostfront. De pamfletten werden gestencild op een stencilmachine van het Atheneum, maar ook bij de fabriek De Coene, waar Leden O.F. deze over de muur gooiden op de speelplaats van het Atheneum. Zo werden ze verspreid door scholieren van het Atheneum.

De extreemrechtse prefect heeft jonge scholieren verraden aan de Nazi's. Zo werd mijn vader op 27 maart 1942 aangehouden. Tijdens de ondervraging werd zijn neusbeen gebroken en daarvan heeft hij zijn leven lang last gehad. Vele slagen op de rug en de nieren hebben hem ook aangetast. Maar ondanks de martelingen heeft hij niemand verraden. Op het

Maurice Naert

proces werd twee jaar gevangenschap geëist. Maar er werd rekening gehouden met zijn jeugdige leeftijd – hij was nog geen 20 jaar- en hij kreeg een straf van 18 maanden voor het verspreiden van Duits vijandige vlugschriften samen met het verspreiden van bolsjewistische propaganda en streven. Mijn vader heeft zijn straf uitgezeten in de gevangnissen van St.Gilles en Merksplas om tenslotte gedeporteerd te worden naar Fort Mahon tegen Boulogne-sur-Mer. Hij moest er aan de Atlantikwall werken.

Pa vertelde vooral, over Fort Mahon, waar hij veel heeft afgezien. Vooral door tekort aan eten en drinkbaar water. Ze moesten half onder water ijzerdraad vlechten voor de Atlantikwall. Als op het appel de SS langs kwam, werden er willekeurige nummers geroepen die dan op een rij moesten gaan staan. De SS liep langs de rij en trok zijn revolver in aanslag en gaf de gevangene die juist voor hem stond het nekschot. Hij vertelde dat een aantal Fransen hem moed inspraken en vertelden wat ze gehoord hadden op de Engelse radio. Ook het feit dat ze iedere dag een deel van hun werk van de vorige dag saboteerden. De afwerking van de Atlantikwall onder water ging maar niet vooruit. Na de gevangenschap in september 1943 kreeg hij in Vichte onderdak bij een boer met de woorden “Ge hebt mij vorig jaar niet verraden dat zult ge nu ook wel niet doen”. Het onderduika-

dres kennen we onder de naam “Yenny” en hebben we als kind samen met mijn vader wel een paar keer bezocht. Mijn vader had een ongelooflijk respect voor die man: dat was vriendschap, kameraadschap voor het leven. Op het vliegveld van Wevelgem werkten krijgsgevangenen, maar onder het Belgisch personeel was de Weerstand ook sterk. Zo had de plaatselijke weerstand daar drie Russen helpen ontsnappen. Mijn vader kreeg de opdracht om voor hen een onderduikadres te vinden. Hij vroeg het aan “Yenny”, die akkoord ging, maar de boerin was niet akkoord. “Jimke” zei ze, geen Russen, want die eten hun kindjes op. Dit was een verhaal dat circuleerde in onze contreien, na de hongersnood in Rusland. Toen onze pa met de drie mannen binnenkwam in het woonhuis van de boerderij zag één van die Russen een kruis hangen. Hij viel op zijn knieën en begon te bidden. De boerin was meteen verkocht. Die Russische communist organiseerde zijn mannen ook om te helpen op de boerderij en nam deel aan acties van het verzet.

In die periode werd mijn vader ook leider van de Patriottische Milities. Na de bevrijding moesten alle weerstanders zich aanmelden bij het Belgisch Bureau. Toen mijn vader, een jonge man van 22 jaar, mager en klein, dat deed, zeiden twee stoere mannen: “Haha, goed geprobeerd, weerstanderke van het

laatste uur”. Maar de vrouw, Mevrouw Lottin, lerares van het Atheneum, die de administratie hielp en onze pa nog zeer goed kende nog van op het Atheneum zei laconiek: “Ik zou maar zwijgen, want ge staat hier voor één van uw commandanten”.

In een uniek historisch document van de Weerstandsgroepering Patriottische Militie Sector IIId Kortrijk lees ik over de datum van de toetreding van mijn vader in de Weerstand in oktober 1940 en ook wanneer hij aangeworven wordt tot de Groepering in juni 1941. De Patriottische Militie van Reg. O.F. Comité Kortrijk bestond uit 11 afzonderlijke afdelingen” met in totaal 108 man. Vanhazebrouck Jacques was Regionaal Commandant en Walter Debrock Provinciaal Commandant. In de afdeling groep Ko 5 waren er 8 weerstanders: Maurice Naert, Lottin Marie Louise, Steyt Teophiel, Vandemeulebroucke Omer, Man Noël, Nachtergaele Norbert, Hendrixx Hilaire, Notebaert Louis.

De oorlog heeft een grote impact gehad op mijn vader en de mens die hij later geworden is. Naast zijn fysieke gebreken, zijn gebroken, scheve neus en slechte nieren, bleef hij psychisch heel sterk. Ik denk dat het te maken had met het feit dat hij erover kon vertellen.

Struikelstenen in Roeselare

Robby Degryse is één van de initiatiefnemers van Struikelstenen in Roeselare. Hij is ook actief lid van het Vermeylenfonds

Zoeklicht: Dag Robby, kun je even je organisatie voorstellen.

Robby: Het Vermeylenfonds is een linkse progressieve organisatie die zich vooral profileert op het socio-cultureel vlak. Wij verzamelen mensen rondom literatuur, doen lezingen en organiseren uitstappen.

Zoeklicht: Zijn jullie ook vrijzinnig?

Robby: Jawel, maar niet fanatiek, wij staan open voor iedereen. Wij zijn ook lid van het Humanistisch Verbond. De band met de vrijzinnigheid is dus wel duidelijk.

Zoeklicht: Vertel ons over jullie project: "Struikelstenen"

Robby: Een paar jaar geleden kwamen wij; dat is ik zelf en mijn kompaan Guido Declercq in contact met de organisatie: "Helden van het verzet". Zij brengen verzetslieden in de belangstelling. Na de tweede wereldoorlog werden vooral de collaborateurs die samenwerkten met de Duitse bezetters in de picture gezet omdat zij veroordeeld werden en dat onrechtvaardig vonden. Met de "Helden van het verzet" wordt dit omgedraaid en krijgen verzetslieden een plaats die ze verdienen. Iedere dag wordt één verzetsheld geëerd en wordt zijn leven verteld. Die organisatie staat ook achter het initiatief "Dit zijn de namen" waarbij in Breendonk door bekende en minder bekende mensen alle namen worden voorgelezen van gesneuvelde verzetslieden.

Zoeklicht: Hoe verliep het verder?

Robby: Via hen kwamen wij in contact met de Stolpersteine. De Duitse kunstenaar Gunter Demning ontwikkelde het idee reeds in 1995. Hij plaatste een gedenksteen op de stoep vlak voor de woonplaats van een verzetslid die sneuvelde in de concentratiekampen. Op die manier werd de nagedachtenis van de man of vrouw terug tot leven gebracht. Een mooi en zinvol idee, vonden wij. Eerst hebben wij dan een verzetscafé georganiseerd waar het leven van plaatselijke verzetslieden werd verteld en in herinnering gebracht. Caroline De Busschere, de echtgenote van Frederik Spriet, een van de zes herdachte verzetslieden, was aanwezig. Daarna vroegen wij Bruno De Wever voor een lezing over het verzet.

Zoeklicht: Op die manier rijpten jullie geesten.

Roeselaarse Verzetshelden

GESTRUIKELDE HELD

Naam	: Andre NOSEDA
Kamp	: KZ FLOSSENBURG
Gender	: Man
Geboortedatum	: 5 maart 1921
Adres (steentje)	: Ooststraat 100

Overlijden: 10 maart 1945

Robby: Inderdaad; samen met Guido De Clercq spraken wij het stadsbestuur aan en zij waren enthousiast om het struikelsteenproject ook in Roeselare op te starten. Wij hebben tot nu toe een zeer leerrijke en aangename samenwerking met de stadsarchivaris Patrick Geldhof en met de schepen van erfgoed Mieke Van Brussel en richtten een werkgroep op om het project te dragen. Via hen kwamen wij in contact met het nationale archief van het verzet die namen, brieven, aanvragen tot erkenning van verzetslieden bewaard. Zo kwamen wij aan een twintigtal namen van Roeselaarse verzetslieden. Eén naam viel af omdat hij het concentratiekamp levend heeft kunnen verlaten. Negen-tien namen bleven over en op aanraden van de Duitse Stolpersteine organisatie hebben wij er zes geselecteerd. Het zijn mensen die gestorven zijn in wat men Nacht und Nebel noemt. Dat was een speciale straffklas die tijdens de Tweede Wereldoorlog werd ingesteld om verzetsmensen spoorloos te doen verdwijnen.

Zoeklicht: En nu zijn er 6 struikelstenen geplaatst.

Robby: Inderdaad, de ideeën zijn in de praktijk uitgevoerd. In de week voor 8 mei werden de stenen geplaatst. Wij

Roeselaarse Verzetshelden

GESTRUIKELDE HELD

Naam	: Oscar Taverne
Kamp	: Gross-Rosen
Gender	: Man
Geboortedatum	: 27 augustus 1901
Adres (steentje)	: Germain Hoetstraat 15

Sterfdatum: 25 februari 1945

hebben nog meer gedaan en de studenten van het MSKA bij het project betrokken. Zij hebben gepersonaliseerde filmpjes en een biografie gemaakt van de zes verzetsmensen en zij hebben ook een wandeling uitgestippeld die langs de huizen waar struikelstenen geplaatst werden loopt. Die start aan de Ooststraat 100 waar André Nosea woonde en waar nu een winkel is. Ondertussen heeft stad Roeselare een website geopend waar inwoners een aanvraag kunnen doen om een struikelsteen te plaatsen indien zij menen een familielid te hebben die in aanmerking komt. Dit wordt dan in een adviesgroep besproken.

Zoeklicht: Steunen jullie met het Vermeylenfonds ook de eis om van 8 mei een officiële feestdag te maken?

Robby: Uiteraard.

Zoeklicht: Je sprak over 19 namen. Er zijn dus nog 13 namen die geen struikelsteen gekregen hebben.

Robby: Klopt. Maar laat ons nu even op adem komen. Wij hebben ook het lentefeest helpen mee-organiseren en wij kijken uit om met het Vermeylenfonds en met de werkgroep in de toekomst rond dit project verder te werken. In het najaar zou Gunter Demning naar België komen en misschien is het mogelijk om eventueel een lezing met hem te houden. Volgend jaar komt er terug een 8 mei. Wie weet kunnen wij dan het project verder zetten of uitbreiden.

Zoeklicht: Mogen wij u danken voor uw enthousiaste uitleg en jullie nog verder veel succes te wensen.

Lentefeeest